

N:o 73.

Af Herr **Anders Persson**: *Om ändring af § 11 i Kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 Mars 1862.*

På få områden inom lagstiftningen torde en reform vara mera af behofvet påkallad, än i fråga om den kommunala rösträtten på landet i och för en begränsning i röstetalet. Tid efter annan hafva förslag derom inkommit till Riksdagen, hvilken dock hittills lemnat dessa å sido och frågan olöst. Med hvar dag synes dock behofvet af reformen allt mera tvingande, och det torde icke vara skäl att längre uppskjuta med en sak, som dock inom kort måste få sin lösning, påkallad som den är af billighet och rättvisa och fordrad af hvarje vän till ett för staten sundt framåtskridande.

Att i en motion framte alla de skäl, som tala för en reform i förevarande fall, vore att till stor del endast upprepa hvad som många gånger förut är sagdt, och bättre sagdt än jag förmår, och jag vill därför ej längre upptaga mig dermed; men *om* det ännu skulle finnas någon, som betviflar reformens nödvändighet, vill jag fördenskull icke här hafva underlåtit att framhålla de ovederläggliga fakta, hvilka springa i ögonen vid den första blick som kastas i det bidrag till Sveriges officiella statistik rörande den kommunala rösträtten, hvilken regeringen genom statistiska centralbyrån, i följd af Riksdagens hemställan, låtit offentliggöra för år 1871. I detta statistiska bidrag har man alltför talrika exempel på sådana fall, der stundom en enda och ofta ett högst ringa fåtal personer väga mera än hela den öfriga, ofta ganska talrika skaran af kommunmedlemmar. Och det *kan* ju hända att det medel, som sålunda är lagdt i händerna på denne ende eller detta fåtal, *kan* begagnas af egennyttan till förtryck och orättvisa. Att det tyvärr äfven missbrukats, och ännu oftare *ansetts vara* missbrukadt, derom

vittna de klagomål, hvilka numera icke inskränka sig till ett fåtal, som framgått i följd af beslut om bidrag för kommunens räkning, till exempel jernvägsanläggningar — beslut hvilka ofta blifvit fattade af ett fåtal i måhända uteslutande eget intresse, mot kanske hundratals andra kommunmedlemmars önskan och vilja, och således i strid mot det gamla budet: *du får ej emot hans vilja på din nästa skatt och tunga lägga.*

Erfarenheten har lärt, att en måttlig fordran ofta uppfylles, då ett större anspråk skulle lemnas obeaktadt. Detta är också orsaken som dikterat det förslag, jag härmed går att afgifva. Vid föregående riksdagar hafva mera radikala, om man så vill benämna dem, förslag varit afslagna. Jag har därför velat försöka få antagen en lagtörändring, hvarigenom ingens rätt bör anses vara för nära gången, men som dock, ifall den vinner Riksdagens bifall, jag tror i någon mån skulle tillfredsställa det stora antal medborgare i landet, hvilka nu besväras af en olidlig röst rätt, och förmenar att samma röstgrundsberäkning som Kongl. Maj:t gillat vid stadfästandet af åtskilliga bolagsordningar, hvarigenom rösträtten vid bolagsstämmor begränsas, här skulle kunna vara tillämplig. Och det är enligt samma grunder jag därför här har äran föreslå,

det Riksdagen för sin del beslutar, att § 11 i Kongl. Maj:ts nädiga förordning om kommunalstyrelse på landet den 21 Mars 1862 måtte erhålla följande förändrade lydelse:

Röstvärdet skall beräknas efter det enhvar röstegande åsatta fyrktal enligt nedanstående röstskala:

1 fyrk	1 röst.
2 fyrkar	2 röster.
o. s. v. en röst för hvarje fyrk t. o. m. 10.	
från 10 t. o. m. 15 fyrkar	11 röster.
„ 15 „ 20 „	12 „
o. s. v. en röst för hvarje femte fyrk t. o. m. 100.	
100 fyrkar	28 röster.
från 100 t. o. m. 110 fyrkar	29 „
„ 110 „ 120 „	30 „
o. s. v. en röst för hvarje 10:de fyrk t. o. m. 1000.	
1000 fyrkar	118 röster.
från 1000 t. o. m. 1100 fyrkar	119 „
„ 1100 „ 1200 „	120 „
o. s. v. en röst för hvarje 100:de fyrk.	

Derest Lag-Utskottet, till hvilket jag vördsamt anhåller, att denna motion må remitteras, gillar dess hufvudsyfte, hemställer jag att Utskottet må finna sig oförhindradt föreslå de förändringar och tillägg, som för ändamålets vinnande kunna finnas erforderliga.

En bilaga, utvisande det föreslagna röstetalet i förhållande till fyrktalet, medföljer.

Stockholm den 27 Januari 1875.

Anders Persson,
från Luggude härad.

Häruti instämma:

Nils Nilsson, från Torna härad.

C. E. Hjelm.

Pehr Nilsson i Wittjärf.

Aug. Börjesson.

J. Rundbäck.

Christen Assarsson.

A. P. Andersson.

Lars Ersson.

Ola Andersson, Nordanå.
